

در تدارک جهانی بهتر برای دوران پساکرونا

محمد البرادعی
رئیس پیشین
آژانس بین‌المللی
انرژی اتمی و برنده
جایزه صلح نوبل
منترجم: وهما روحانی

کرونا در هفت ماه اخیر جهان را در نوردیده و تا جایی که نتوانسته، کشورها را ویران کرده است. با وجود این وحدت رویه‌ای که باید در عملکرد دولت‌ها و نظام‌های پزشکی در این خصوص مشاهده می‌شد، هنوز به وجود نیامده است. در سال ۱۹۵۲ ادلای استیونسون سیاستمدار آمریکایی گفته بود: «بزرگترین دشمنان بشریت، جنگ، فقر و دسپسه‌ها هستند و مجموعه این فرآیندها شرایط انسانی را در کره خاکی بسیار نازل کرده‌اند.»

هفت دهه بعد این عناصر همچنان حاضر و کارآمد هستند اما اپیدمی‌ها و بیماری‌های درمان شده مثل سرطان و کووید ۱۹ که دیده نمی‌شوند و ناگهان جان‌ها را می‌ستانند، روی دست این عوامل بلند شده‌اند. منشور سازمان ملل تصریح می‌کند، در زمان بحران‌های جهان می‌توان به عملکردهای مشترک و وسیع در سطح جهان دست زد تا رفع بحران کرد ولی این نیز از قابلیت‌هایی است که پنهان مانده و ماحصل آن یکپارچه نبودن مبارزاتی است که دولت‌ها این روزها با یک دشمن پر زور مشترک - کرونا - دارند. فقدان وحدت رویه باعث شده بحران‌های دیگری مثل مهاجرت‌های فرابنده از سوی آسیایی‌ها و بعضاً آفریقایی‌ها، به کشورهای مدرن‌تر اروپا، مدیریت نشده و ضایعات آن کمتر از گذشته نشود.

این وضعی است که باید به اپیدمی کرونا هم بسط داد. زیرا باوجود اختصاص یافتن بیش از ۳۰ درصد از توان‌های دفاعی و بازدارندگی کشورها به امر مبارزه با کرونا، نتایج کار اغلب منفی و حاکی از شکست برنامه‌ریزان و مرگ مردم بوده است. در سایه تلاش و علاقه کشورهای مختلف، فقر و قحطی تا حد قابل قبولی حتی در آفریقا مهار شده اما کرونا به حیات رو به تزاید خود در تمامی سطح دنیا ادامه داده است. آیا باید اعلام تسلیم و صبر کرد و با ساز و کارهای موجود به خلق و حیات جوامعی پرداخت که در دوران پس از کرونا زندگی‌های آسوده‌تری داشته باشند؟ در سال‌های اخیر حدود ۲۰ درصد از مردم جهان زیر خط فقر زندگی می‌کردند که بانک جهانی آن را برای زندگی مردم نرمال می‌شمرد. اما ویرانی‌های حاصل از کرونا حدود ۵۰ میلیون نفر از مردم دنیا را فقط از ماه دسامبر ۲۰۱۹ به بعد به جمع فقرا افزوده است و گفته می‌شود، ادامه ثانوانی در مه‌ار آن، حداقل ۴۰ میلیون نفر دیگر را تا پایان ماه جولای (اواخر مرداد) به جمع این فقرا اضافه خواهد کرد. جنگ‌ها را شاید بتوان مهار و تعداد آنها را کم کرد اما ادامه تهاجم بی‌منطق عربستان به یمن، جولان ملوک الطوائفی در لیبی و استمرار خرابکاری گروه‌های مخالف دولت سوریه ناقض این باور است و کیست که نداند عراق و افغانستان عملاً غیر قابل مدیریت شده‌اند. دسپسه‌های بین‌المللی هم پابرجا هستند و از درون این خصلت پلشت است که القاعده‌ها و داعش‌ها زاده می‌شوند.

اکنون کرامت انسانی از زمین رفته است. ماجرای مرگ دهشت‌بار اخیر جورج فلوید به‌دست پلیس نژاد پرست مینیاپولیس امریکا نشانگر آن بود که آن را برای تسکین فتنه نام در جهان باقی مانده است. وقتی از یک جهان بهتر برای دوره پساکرونا صحبت می‌کنیم، بلافاصله به یاد اظهارات افراطی رئیس جمهوری امریکا می‌افتیم که به‌جای مشارکت در نهضت جهانی برچیدن این بیماری، امریکا را به مهد این اپیدمی و قتلگاه آن تبدیل کرده است. دونالد ترامپ به جای تقویت مراکز درمانی امریکا مشغول دشنام دادن به چین به سبب آغاز این بیماری در خاک این کشور بوده است.

بشر سال‌ها کوشیده است، برده‌داری و شکنجه انسان‌ها را برچیند اما فقط در حرف آنها را محکوم و عنان کار را رها کرده است. انواع مدرن‌تر برده‌داری و قتل عام سیاهان در امریکا و برخی کشورهای دیگر همچنان برقرار است. نظام‌های سیاسی در غرب در حالی برخی جهان سومی‌ها را به عدم رعایت حقوق بشر محکوم می‌کنند که خود گوانتاناموها را بر قرار کرده‌اند.

در چنین محیطی می‌توان مشخصه‌های یک دنیای ایمن پس از کرونا را کم و آن را امری مهجور توصیف کرد اما قدر مسلم اینکه با رفتارهای افراطی نمی‌توان دنیایی بنا کرد که فقر و جنگ و طوئنه‌ها و نسل‌کشی‌ها و عناصری رنگ باخته در آن باشند. این شاید از اقبال خوش سران کشورهای غربی باشد که آامن کرونا و تبعات هولناک آن باعث شده خط‌های عظیم سیاسی و لغزش‌های بزرگتر اجتماعی سال‌های اخیر آنان حتی برای کوتاه مدت زیر سایه برود و دیده نشود.

منبع: ProjectSyndicate

دورنما

تحلیل روز

لوانگار دیا (اسپانیا):

همان‌طور که تیموتی اسنایدر، مورخ و استاد دانشگاه ییل می‌گوید، دموکراسی در امریکا بدترین روزهای خود را پشت سر می‌گذارد. وقایع سه هفته اخیر امریکا هم نشان دهنده آن است، ترامپ همانند یک ستمگر دوران قدیم، در حال بردن امریکا به سمت استبداد است.

ندا اکیش

خبرنگار

دیروز دوشنبه، تنها دو روز مانده به نشست وزرای دفاع کشورهای عضو پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) و در بحبوحه روابط پر فراز و نشیب ایالات متحده امریکا با متحدان اروپایی، مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا با همتهای اروپایی خود به‌صورت مجازی نشست برگزار کرد.

به‌گزارش پولیتیکو، دیروز دوشنبه قرار بود مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا با همتهای اروپایی خود به‌صورت ویدئوکنفرانس و به مدت یک ساعت و نیم درباره روابط ترنس آتلانتیک، خاورمیانه و چین گفت‌وگو کند و درواقع حمایت اروپایی‌ها را برای رویارویی با چین و اتخاذ سیاست‌های همسو با واشنگتن در مسائل خاورمیانه جلب کند اما بسیاری از ناظران بین‌المللی ابراز تردید می‌کردند که این نشست مجازی به دلخواه پمپئو و واشنگتن پیش برود. برای اروپایی‌ها که در هفته‌های اخیر شاهد عملکردهای تهاجمی دونالد ترامپ در قبال روابط واشنگتن - ترنس آتلانتیک بوده‌اند و از طرح او برای خروج نیروهای نظامی‌اش از آلمان، اعمال تحریم‌های جدید علیه دیوان کیفری بین‌المللی، اضطراری قرار گرفت.

۱۶ سال حبس برای جاسوس امریکایی در روسیه

گروه جهان: دادگاه روسیه، افسر سابق نیروی دریایی امریکا را به اتهام جاسوسی به تحمل حداکثر ۱۶ سال حبس در زندان امنیتی این کشور محکوم کرد.

به‌گزارش شبکه خبری «الجزیره»، «پل ولان» ۵۰ ساله که در دسامبر سال ۲۰۱۸ در سفر به مسکو دستگیر شد، در حالی که مدعی بود برای حضور در مراسم ازدواج یکی از دوستانش به روسیه سفر کرده است اما مأموران اطلاعاتی در بررسی وسایل او، مدارک و کارت حافظه‌ای حامل اطلاعات دسته‌بندی شده درباره روسیه، را کشف کردند که او را به اتهام جاسوسی پای میز محاکمه کشاند. اما حکم ۱۶ سال حبس برای «ولان» پس از محاکمه‌ای طولانی، با واکنش تند امریکا همراه شد. «ولان» در خانواده‌ای انگلیسی در کانادا متولد شده و شهروند کانادا، انگلیس و ایرلند است. او که محاکمه‌اش از حدود یک سال و نیم پیش آغاز شده، دو هفته قبل به‌دلیل مشکلات گوارشی تحت جراحی اضطراری قرار گرفت.

کاتیمرینی (یونان):

یونان در چند ماه آینده باید هوشیار باشد درگیر رویارویی جدی با ترکیه نشود. زیرا نشانه‌های موجود حاکی است، ترکیه قصد دارد در آب‌های نزدیک به یونان دست به حفاری‌هایی بزند که یونان نسبت به آنها حساسیت ویژه‌ای دارد و می‌تواند منجر به واکنش آن شود.

دل‌سردی پمپئو از دوستان اروپایی

امریکا و اتحادیه اروپا در اوج اختلافات بر سر چین و خاورمیانه برای مذاکره مجازی آماده شدند

عضو اتحادیه اروپا این‌طور نیستند. مثلاً مجارستان روابط بسیار نزدیکی با چین دارد و در آخرین نشستی که وزرای خارجه ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا درباره حوادث هنگ کنگ برگزار کردند، تنها کشور اروپایی که از تحریم‌های جدید علیه چین حمایت کرد، سوئد بود. همچنین جوزف بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا برخلاف پمپئو، پکن را یک تهدید نظامی نمی‌داند بلکه نگرانی‌های جدی درباره تصمیمات اخیر امریکا از جمله تحریم دیوان کیفری بین‌المللی دارد. بورل روز پنجشنبه گذشته نیز تحریم دیوان کیفری بین‌المللی را «باعث نگرانی جدی» توصیف کرده بود.

به گزارش ساوت چینا مورنینگ پست، بورل نه تنها چین را تهدید نمی‌داند بلکه روز یکشنبه، یک روز قبل از نشست مجازی وزرای خارجه اروپا - امریکا، اعلام کرد، «یک دستور کار بزرگ و مثبت برای همکاری‌های چین - اتحادیه اروپا» وجود دارد. او تأکید کرد، در درگیری بین چین و امریکا، اتحادیه اروپا در کنار امریکا نخواهد بود. زیرا شیوه دیپلماسی اروپایی تمرکز بر چندجانبه‌گرایی و همکاری است. در روزهای آینده اورسلا فون در لاین، رئیس کمیسسیون اروپا و شارل میشل،

رئیس شورای اروپا با نخست‌وزیر چین دیدار و درباره مسائل اقتصادی با تمرکز بر بازار صحبت خواهند کرد.

■ **الحاق مذموم**

اتحادیه اروپا همچنین در بحث خاورمیانه و طرح به اصطلاح صلح شهرک‌سازی‌ها و الحاق بخش‌های وسیعی از کرانه باختری رود اردن به اراضی اشغالی را مجاز می‌داند، موافقت کنند. این در حالی است که مسائل خاورمیانه و در رأس آنها طرح به اصطلاح صلح خاورمیانه که معمار آن جارد کوشنر، داماد ترامپ است، یکی دیگر از موضوعاتی بود که پمپئو می‌خواست در نشست مجازی دیروز مطرح و رضایت اروپایی‌ها را جلب کند. کمیسسیون اروپا و شارل میشل،

«دوترته» زیر ذره بین حقوق بشر

زهره صفاری: محکومیت خبرنگار برجسته فیلیپینی به اتهام نقد صریح اقدامات رئیس جمهوری این کشور، فعالان حقوق بشری و انجمن‌های حامی آزادی بیان رسانه‌ای را به واکنش واداشت و زنگ هشدار جدی حقوق بشری در فیلیپین را به صدا درآورد.

به گزارش شبکه خبری «الجزیره»، دیروز دادگاه فیلیپین، «ماریا رسا» ۵۶ ساله مدیر سایت «راپلر» و یکی از خبرنگاران‌اش را به اتهام نشر اکاذیب در فضای سایبری به دست کم ۶ ماه و حداکثر ۶ سال زندان محکوم کرد. این حکم در حالی برای نخستین بار برای این اتهام صادر شده است که متهمان در صورت رد فحرام خواهی، علاوه بر زندان مجبور به پرداخت غرامت ۸ هزار دلاری به شایکی پرونده خود خواهند بود. براساس آخرین گزارش‌ها، رسیدگی به این پرونده به ۸ سال قبل و شکایت «ویلفردو کنگ»، تاجر فیلیپینی بازمی‌گردد که مدعی شده بود، سایت «راپلر»، به گفته قاضی این پرونده، از انتشار قاچاق مواد و انسان، او را بدنام کرده است. این شکایت ۴ ماه پس از انتشار این خبر انجام شد و از آنجا که سایت «راپلر» به گفته قاضی پرونده، از انتشار نزدیکی با شایکی داشت، نتوانست استناد متقنی برای اثبات اتهامات وارده به «کنگ» ارائه کند، به محکومیت مدیر و خبرنگاران سایت منجر شد. قاضی

سفر غیر ضروری اکیداً ممنوع!

ادامه از صفحه اول: نکات بهداشتی را در نظر بگیرند ناگفته نماند دلیل موفقیت ما در دور اول ابتلا به کرونا این بود که شروع بیماری با تعطیلات نوروز همزمان شد و بیمارستان‌ها هم از حدود صد درصد ظرفیت و نیروی انسانی خود برای مقابله با ویروس کرونا استفاده کردند. آن زمان اکثر تخت‌های بیمارستانی خالی بودند و بیماراران مبتلا به کرونا بر راحتی بستری می‌شدند اما حالا تخت‌های بیمارستانی پر هستند و پذیرش بیماران جدید و خارج از حد متعارف برای نظام سلامت کشور، فاجعه است. گرمای هوا و کم حوصله شدن مردم و پرسنل پزشکی هم مزید علت می‌شود و همه این عوامل دست‌به‌دست هم داده و می‌تواند سبب افزایش مرگ و میر در آینده‌ای نزدیک شود. همان‌طور که دیدیم، مرگ و میر در کشور ما نسبت به کشورهای مانند ایتالیا،

واشنگتن پست (امریکا):

در ماه‌های اخیر شماری از مقامات اروپا بارها درباره بازگشت داعش به اروپا و از سرگرفته شدن حملات هشدار داده‌اند. اما این ترس، آنقدرها که گفته می‌شود، جدی نیست. با این حال در کنار آن می‌توان پیش‌بینی کرد، حملات این گروه در خاورمیانه افزایش یابد.

به گزارش فرانس ۲۴، بروکسل همچنین برخلاف امریکا، می‌کوشد رژیم صهیونیستی را وادار به عقب‌نشینی از طرح‌الحاق کند اما دولت جدید بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که حمایت ترامپ را دارد، گفته است، گام‌های نخست برای اجرایی کردن الحاق را از اول جولای (ماه آینده میلادی) برمی‌دارد. هائیکو ماس، وزیر خارجه آلمان در روزهای اخیر به اراضی اشغالی سفر کرده بود تا «نگرانی‌های جدی» اروپا درباره طرح الحاق را به گوش مقامات صهیونیست برساند.

اروپا حامی طرح دو دلتی است و در این زمینه تلاش‌های زیادی کرده است اما طرح صلح ترامپ همه این تلاش‌ها را از بین برد. حالا اروپا با حمایت نکردن از طرح صلح ترامپ می‌خواهد بار دیگر راه حل دو دلتی را احیا کند.

و هدف انتقام‌گیری‌های شخصی رئیس جمهوری و حامیان‌ش قرار گرفته‌اند. مسدود شدن سایت «راپلر» و تعطیلی روزنامه «ABS-CBN»، پرتیراژترین روزنامه این کشور از جمله این دست برخوردها به منتقدان رئیس جمهوری است. اتحادیه ملی روزنامه نگاران فیلیپین که پس از دادگاه جنجالی خاتم «رسا»، دیروز را «روز سیاه» روزنامه نگاران مستقل و فیلیپینی‌ها اعلام کردند، با صدور بیانیه‌ای نوشتند: «این حکم در اصل آزادی بیان رسانه‌ها را نابود کرد. اما ما عقب نمی‌نشیم و برای آزادی می‌جنگیم.» «خوزه مانوئل دیونکو»، از مدافعان برجسته حقوق بشر، روند پیش‌آمده در فیلیپین را آغاز یک جنگ طولانی حقوق بشری عنوان کرد. او که خود در سال ۲۰۱۹ منتقد رئیس جمهوری فیلیپین بود، گفت: «بدون شک این حکم پایان کار نیست. اما ما باید افکار عمومی را آگاه کنیم و بسیاری از رسانه‌های دولتی را همراه خود کنیم. بواقع این اتفاق اصول دموکراسی را زیر سؤال برده است.»

بالاگرفتن اختلافات امریکا و اسرائیل بر سر طرح الحاق

رسانه‌های اسرائیلی از بن‌بست مذاکرات رژیم صهیونیستی با نمایندگان امریکا در موضوع الحاق کرانه باختری خبر دادند. به‌گزارش «ایسنا» که به نقل از روزنامه «رای‌الیوم»، در شرایطی که شمارش معکوس برای پیش‌نویس قانون الحاق «بنیامین نتانیا‌هو» آغاز شده است، نشست روز یکشنبه نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، بنی گانتس، وزیر جنگ و دیوید فریدمن، سفیر امریکا درباره موضوع الحاق شهرک‌های کرانه باختری بی نتیجه ماند تا طرفین دیروز نیز به مذاکره بنشینند.

اسپانیا، فرانسه و امریکا کمتر بود. این در حالی است که امکانات درمانی و مالی و تجهیزات بیمارستانی در کشور ما سطح پایین‌تری داشت. دلیل این موفقیت هم همکاری و همراهی مردم بود. من در طول عرم هیچ وقت ندیده بودم که مردم ۱۳ پندر از خانه بیرون نیایند. انصافاً مردم در طول این مدت در سطح خوبی همکاری و همراهی داشتند. چنانچه این همکاری ادامه پیدا کند، روند رشد بیماری کم می‌شود اما در غیر این صورت و با رفتن به سفرهای غیر ضروری سرعت رشد آمار مبتلایان و فوتی‌های ناشی از ویروس کرونا خواهد بود. آخرین توصیه سازمان بهداشت جهانی به کشورها در خصوص مبارزه و مهار این بیماری نیز این است که چه بیمار با شیمی یا بیمار ناشیام باید حتماً از ماسک استفاده کنیم.